

મંદ્રેસા મોહમ્મદીયા અરબીયા રાહેરની શાખા હશામતુલ-હરલામ નંબર ૧૩

ખુદા પાક ફરમાવે છે

“ખરેખર દીન (સત્ય) અલ્લાહ પાકના નજીક માત્ર ઇસલામ છે.”

આલે ઇમરાન રોક ૨,

અર્થ ધર્મ ખંડન

અને ૨૭-૫-૧૯૨૫

ઇસ્લામનું મંડન

૮૪

રચી. છપાવી પ્રસિદ્ધ કર્તા

મોહમ્મદ હુસૈન ખાન હજરત મૌલાના કાસી હાફિઝ ઇસમાઇલ

મેનેજર મંદ્રેસા મોહમ્મદીયા અરબીયા:

રાહેર જ. — સુરત

સન ૧૩૪૬ના વરસા ૧૨ જાનવા સમાચાર પ્રોગ્રામ પ્રેસમાં અગ્રણ્યતાય રતનજી
દનાત્તે મેનગ વિદ્યાર્થી એન્ડ મેનકર્મી ઝાંચ.

માસ ઝિલ્લજજ સને ૧૩૪૬ હીજરી

આવૃત્તિ પહેલી

ભેટ

પ્રત ૨૦૦૦

મરહુમ હાજી યુસૈફ સાલેહુદ્દીન: હમ્મવતુલ હશામ વકફ ફંડ તરફથી ભેટ

૧૨૧૦૪

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય
અમદાવાદ
ગુજરાતી ગ્રંથોપસંગ્રહ

૧૨૧૦૬

ગુજરાત વિદ્યાપીઠ ગ્રંથાલય

[ગુજરાતી કૉપીરાઈટ વિભાગ]

અનુક્રમાંક ૧૨૧૦૪ વર્ગીક

પુસ્તકનું નામ આર્યધર્મનું યંત્ર

વિષય પરંપરાગત : ૯

આર્ચાધર્મનો ખંડન અને ઇસલામનો મંડન

શુદ્ધ ખુદાના નામથી જે મોટો મહેરમાન રહમકર્તા છે.

મવં સ્તુતિ તે પવિત્ર ખુદા માટે છે કે જે હંમેશાથી છે. અને હંમેશા રહેશે. અને દરેક તથા સલામ તે જાતપર થાઓ કે જેવણ ખુદા તરફથી પ્રકાશ થઈલા ચીરાગ થઈ દુન્યામાં પધાર્યા હતા અને બલા માણુસોના દિલામાં નુરનું અજવાળું ફેલાવી આપ્યું અને જેવાનું પવિત્ર નામ મોહમ્મદ છે. સલીયાતુલ્લાહ અલોહે વખસા અલોહી વ-અસ્દામેહી હલા યવમિદદીન.

એ પછી ખાદેમે કામ મોહમ્મદ દુમૈન રોદરી ગુજરાત દેશના મુસલમાન ભાઈઓની ખિદમતમાં અરજ કરે છે કે એક મુદતથી આર્ચા સમાજવાળાઓએ ઇસલામ મટાડવાનો મંડુખો બાંધ્યો છે. અને વખતો વખત એ વિષે તેઓ પોતાની પુરી કાશિસા કરતા રહે છે. પણ જે ઇસલામનો સંભાળનાર રન્બુલ-આલમીન (અલ્લાહ) હોય ત્યારે શું આ નાપાક-અપવિત્ર હસાત ધરાવનાર પુરપોથી મટી જશેક ?

“ઈ ખિયાલસ્તો મહુલસ્તો બેનૂ”

તેઓએ જ્યારે જ્યારે ઇસલામ સાથે મુકાબલો (વાદવિવાદ) કર્યો ત્યારે તેઓને તેઓના ફાળામાં ફસવાઈ તથા નહામવા સિવાય બીજું કંઈ આવ્યું નથી પણ માણુસ જ્યારે બેશરમી અખિતવાર કરી નફરત થઈ જાય છે ત્યારે તે આહો તે કરી બેસે છે.

આજકાલના ચાલુ દિવસોમાં પણ તેઓએ પોતાની જુની ટેવ પ્રમાણે આગ્રહ મથુરા વિગેરે જલ્લાઓમાં ઇસલામનો મુકાબલો કર્યો હતો અને ત્યાંના ઇસલામી ઉલમાઓથી હારી નીચું બોઈ નહાર્યા હતા અને ફાયદો મેળવવાની જગ્યા સખત નુકસાની ઉઠાવવી પડી,

તે આ છે કે જ્યારે તેઓના પ્રચારકોએ ઇસલામની સમ્મ્યાત તથા તેનું સત્યપણું વિષેના ભાવણે ઇસલામી ઓલમાઓથી સાંભળ્યાં તો તેઓમાંથી કેટલાંક ઇસલામના ગુલામ થઈ ગયા હતા (મુસલમાન બની ગયા હતા) અને જે કાંઈ થયું તે કાંઈ વંદર જુલમથી થયું નથી.

જ્યારે તે જગ્યાઓમાં તેઓનું કાંઈ વળ્યું નથી અને કામચામ નહીં થયા અને મદદ તથા કતેદ ઇસલામને મળી ત્યારે હવે મોહુ ગુજરાત દેશ તરફ ફરવ્યું અને ગુજરાતમાં જે તેઓએ પોતાના ધર્મ ફેલાવવાની હીલચાલ કરી છે તે આપ સાહેબોને જાણાઓથી જણાશે (ખુદાપાક તેઓને વધુ ફસવા કરે અને તેઓના કરેલાનો ફળ તેઓને અપાડે.)

પણ સારી રીતે વાદ રાખશે કે મુસલમાનો એવા નિરપળ નથી કે તમારા આવા લચર ધર્મને કબુલ કરી લેશે.

અને આ જે તેઓની હીલચાલ છે એથી ઇસલામીઓને કાંઈ પણ નુકસાન થવાનું નથી એટલુંજ નહીં પણ એથી તો તેઓ પોતાના ધરમથી સારી રીતે વફિફ થઈ જવાના અને ઇસલામમાં પાકા થવાના વળી પોતાની બેલાન નીન્દથી જગી જશે. મતલબ કે આ તેઓની હીલચાલ ઇન્સાફલાહ ઇસલામ માટે નુકસાનકારક નથી. પણ ઘણી રીતે બે મુળ ફાયદો આપનારી વસ્તુ સમાન થઈ પડશે.

હવે હું આપ સાહેબોની સામે ઇસલામ તથા આર્ચા ધર્મ બંનેના બતલાવેલા ધર્મબોધના (અકીદાઓનો) મુળનો નમુનો જાહેર કરી આપું છું અને તેની સાથે આ પણ દેખાડવા આપું છું કે બંનેમાં ખુદાઈ ધર્મ કયો અને માણુસે

ખનાવેલો ધર્મ કયો છે. તમોજ બન્સાક કરી લેશો (ખુદાજ અને બસ છે અને તેજ સાથે કામ કરી આપનાર છે. અને એ વિષેની હું તેનીજ પાસે મદદ ચાહું છું).

આર્યા મુસલમાનોને અને મુસલમાનો આર્યાઓને કહે છે કે! તમે તે પિયારા ખોદાની ઝોળખમાં અધુરા રહ્યા છો. અને બન્ને એમ ચાહે છે કે તે પિયારાની એટલે ખોદાએ કુદરતની ઝોળખ કે જ્યાં શુદ્ધી પહોંચી શકતી નથી મેળવવી જોઈએ. જેના વિષે તેઓ હમને કહે છે કે તમે તેના માર્ગથી બટકલા છો અને હમો તેઓને કહીએ છીએ. કે તમે બટકલા છો. અને વાત ધણી નાંની છે. બે જોનો ચુકાદો અને ફેસલો થાય તો હમે બન્ને જુદા ધરમવાળા એકજ માર્ગે ચાલીશું.

આર્યા અને હમો આ વાતમાં તો એક મતે છીએ કે જુત પ્રસ્તિ નહીં કરવી જોઈએ. હવે જે છે તે ખોદાપાકની પવિત્ર જાત તથા તેના પવિત્ર ગુણો (સિદ્ધાંત) વિષે મતફેર ચાલે છે.

ખોદાપાકની જાત અને તેની કેટલીક સિદ્ધાંતો (ગુણો) વિષે કેટલીક તે વાતો છે કે જેને આર્યાઓએ માનેલી છે અને હજુવેર તેઓ માનતા ચાલ્યા આવેલા છે. અને જુઓ તો તેઓનું તેવું માનવું તે પાકે માલિકના ઉચ્ચા રૂતબાને યોગ્ય નથી, એટલુંજ નહીં પણ તેમ માનવાથી તેના મરતબામાં તેનો ઘટાડો થાય છે અને તેથી તે ખુદા! ખુદા રહેતો નથી.

આપે જે મજહબ તથા જે ધર્મના અક્રીદાઓમાં જિંવી વાગે તેજ જેથી ખુદાએ કુદરત (પવિત્ર ખુદા) અને પરામાર્થિકની ત્રાટક રહે નહીં અને તે એક સાધારણ માણસ જેવા થઈ બસ ત્યારે શું તંબા ધર્મ સિવકારના એક છે? પરંતુ તેથી ખરાબ નમવેલો અને વધું ખોટો ધર્મ બીજો કોઈ હશે નહીં કે જેમાં ખાલેક મજહુક (ઉમનન કનારો અને ઉમનન ધનારો)

તથા માલિક અને મજહુક (એટલે માલેક અને માલકીપણાની વસ્તુમાં) કાંઈજ ફરક ન હોય ત્યારે શું તેવા ધર્મને કાઇની પણ અકલ કબુલ રાખશે કે?

આર્ય ધરમના તે ખોટા અક્રીદાઓ કે જેને માણસ પોતાનો ધરમ સમજી બેસે જેનો નમુનો નીચે છે ત્યારે પછી તે આર્યો થયા પહેલાનો પાપી (નવો આર્યો) સત્ય માર્ગ તથા સુક્તિ માર્ગ મેળવનાર ચારજ કયાંથી કે જેને તમે આર્યાઓ અશુદ્ધીથી શુદ્ધીમાં લાવવાના શબ્દે ચરચાઓ છો? જવાબ આપો.

આર્યાઓના અક્રીદાઓ.

૧ આર્યાઓનો આ અક્રીદો છે કે ખુદા અને પ્રકૃતિ (માદદો) અને જીવ (કદ) અનાજી તથા કદીમ છે. અને પરવરિશ તથા પાકવાના ગુણમાં તેમજ બીજા ગુણોમાં તે તદેવમાં કોઈ ફેર નથી (એટલે સર્વના ગુણો એકજ રીતે છે) ઉર્દુ સત્યાર્થ પ્રકાશ પ્રખ ૭૪ લીટી ૨૨

૨ આર્યા અને દયાનાંદજ આ વાતનો અક્રીદો રાખે છે કે કુદરતી ઉત્પન્નને (એટલે કુદરતી રૂઠી પ્રમાણે જેમ કુન્યા ચાલી આવે છે) તેને ખુદા ફેરકાર કરી શકતો નથી જેમકે અગ્નિ ની ગરમી પાણીની થંડક વિગેરે જેટલી વસ્તુઓ માદદી (પ્રકૃતિ) છે તેઓના રખાવલા ગુણોને તથા તારીરોને પ્રમેશ્વર પક્ષટારી ઉલટું કરી શકતો નથી સત્યાર્થ પ્રકાશ આદિતિ બીજી પૃષ્ઠ ૮૧

સત્યાર્થ પ્રકાશમાં છે કે ખુદા હંફત વશર, મજહુકને ઉમનન કરી શકતો નથી. (એટલે કોઈ સીજના ઉમન કરવામાં આજળ જ્યાંસુધી પહેલી કોઈ સીજ ન હોય ત્યાં સુધી આ બીજી વસ્તુને ખુદા ઉમન કરી શકતો નથી. મદદ ૫ આ છે કે તેની કાંઈ પણ જડ હોવા વિના ખુદા નેસતીથી હસતીમાં લાવી શકતો નથી.

૪ સત્યાર્થ પ્રકાશ પૃષ્ઠ ૨૨૩ લીટી ૬ ઉપર છે કે પરમેશ્વરને ત્રણેવ કમાના (ત્રીકળ)

નો જાણનાર કહેવું તદન જહાલત (મુખોષ) નું કામ છે.

૫ સત્યાથ પ્રકાશમાં છે કે ખુદા પાપીના પાપને વગર સજા આપે માફ કરી શકે નથી, મતલબ આ છે કે હિમર ભરમાં જે તેણે પાપ કર્યા હશે તેની સજા તેને જરૂર ભોગવવીજ પડશે.

હવે આપણે ઇસલામી અકાદમીએ તપાસીએ અને તેના નમુનાઓ પછી તમારી સામે લખું છું. જેથી તમને સત્ય થું છે તે જણાય આવશે.

ઇસલામી અકાદમી

૧ કુરઆન શરીફમાં છે કે ખુદાના ગુણોમાં કોઈ ભાગીદાર નથી અને તે સિવાય કોઈ અનાદી (અઝલી) નથી.

૨ કુરઆન શરીફમાં છે કે અલ્લાહ તઆલાને દરેક રીતે શક્તિ છે. જેમકે જે વસ્તુને તેના કાર્ય જેવા તેને ગુણો આપી ઉત્તમ કર્યા છે. તેમજ તેના ગુણોને તેમાંથી નેસત અને નાબુદ પણ કરી શકે છે. જેમકે અગ્નિમાંથી તેની ગરમી અને પાણીમાંથી તેની સરદીને દૂર કરી શકે છે.

૩ કુરઆન શરીફ શીખવે છે કે ખુદાજ નેસતીથી હસતીમાં લાવનાર છે.

૪ કુરઆન શરીફમાં છે કે તે માલેક ત્રણેવ ઝમાનાનો જાણકાર એટલુંજ નહીં પણ સર્વ ઉત્તમ ચનારી વસ્તુઓનો જાણકાર છે. તેની જાણથી ત્રીકાળની કોઈ વસ્તુ વેગળી નથી.

૫ કોઈ ગમે તેવો ગુન્હો (પાપ) કરે અને ખુદાની તોળા કરી તેની માફી આહે તો તે બદલો લીધા વગર માફ કરી શકે છે. (કુરઆન શરીફ.)

મજકુર પાંચ અકાદમીઓ આયાઓના તેમજ મુસલમાનોના એક મુનસિફ માણસની સામે લખીનહર કાઢ્યા છે. તે વાંચી જાણી શકે છે કે ખુદાનું દયાળુ હોવું અને તેની પવિત્રતા અને તેની મોટાઈ કયા

ધર્મમાં લખાયાં છે. આયાઓના તે પાંચ નંબરો જે આપની સામે મુકાયા છે તે તો માત્ર નમુના દાખલ છે નહીંતો તેઓના બધાંજ એવા એવા અકાદમીઓ છે કે તેથી ખુદા ખુદાજ રહેતો નથી અને દુન્યાની વસ્તુઓ કરતાં પછી નિર્બળ તથા કમતી જીવંતમાં આવે છે.

જે જમાઅતમાં ખુદાની મોટાઈ અને તેની ઉંચ તથા તેનું માન ન હોય તે જમાઅત (રાહુ) કહી સત્ય માર્ગ ઉપર ચાલ શકતું નથી. એટલુંજ નહીં પણ તે ગુમરાહ તથા ભટકેલાં છે.

એ વતરાક બીજું વિચારવાનું આ છે કે આર્થ ધર્મમાં પાપો માફ થઈ શકતા નથી ત્યારે તે પાપની સજા ભોગવવી નક્કીજ થઈ અને તે સજામાં બીલાકું કુતરું સુવર કુકર ગધેડું બનવું પડશે તો પછી આ ધર્મને બીજા ધર્મ વાળો જેમકે મુસલમાન શા માટે કબુલ કરીલે-કારણકે એક ધર્મ છોડી બીજા ધર્મને માણસ ત્યારેજ પમંદ કરે છે કે બીજો ધર્મ તેને નબળ તથા મુક્તિ અપાવતો હોય અને પહેલાં ધર્મ મુક્તિ અપાવતો ન હોય તો હવે એક મુસલમાન કે જેણે એક લાંબી મુદત સુધી ખુદાને એકજ બાંધે તથા કદીમ-અઝલી એટલે અનાદી તેનેજ માનતો રહ્યો અને ખુદાના જે જે ગુણો છે તેઓને વિશેષ કરી તેમાજ માન્યા અને અનાબિયા (અલૈ) તથા ખાતેમુન નબીયાની હજરત મોહમ્મદ મુસતફા (સલ)ને ખુદાના રસલ સમજ્યા અને આસમાની સર્વ કિતાબોને સત્ય માની હોય અને કુરઆન શરીફને ખુદાની ક્રીતાબ માની હોય અને શરિયાત તથા હુકમના દીવસ અને તકદીર ઉપર ધમાન લાવ્યો હોય તો હવે તે મુસલમાન આયાઓના અકાદા મુજબ સખત પાપી છે. અને ખુદાને જુલેલો તથા ખોટા માર્ગ ઉપર ચાલેલો છે અને તેણે તે મુદતમાં તરેહ તરેહનું ગોસત તથા ચરબીઓનું તિક્કા કળાય જુદું જુદુંને ઉમાવ્યા કીધું

ત્યારે હવે એના આ પાપનું કાંઈ કેટલાં છે એટલુંજ નહીં પણ તે બધેા પાપી અને ગુન્હાગાર છે. દુન્યામાં તેથી વધું પાપી બીજો કોઈ નથી. હવે તેવો માણસ જે આર્થો થયો (ખુદાની પનાહ) તો તે કયા કાયદા માટે, દુન્યાનું નુકસાન તો આ છે કે ગોરાત છુટું અને મરવા પછી આખરતનું નુકસાન આ છે કે તે મરીને સુવ્વર ફૂકર થવાનો ત્યારે જે ધર્મમાં ખુદાની નેઅમતો પાવાથી અભાગ્ય રહેવું અને મરવા પછી સુવ્વર કુતરા વિગેરે બનવું પડે તેને માણસ કેમ કહી શકાય ?

હવે જરા ઇસલામી શિખામણુ બેઠ લો.

(પારહ ફમન અગ્રલમ રોકૂ ૩) ખુદા પાક ફરમાવે છે “ એા મહારા ગુન્હાગાર બંદાઓ મારી રહમત થી તમે નાહિમ્મદ નહીં થઇ ગએા ખરેખર બધાં ગુન્હા બક્ષી દેશે અને ખરેખર તે ખુદા મોટા મહેરબાન અને દયાળુ છે ” અને આ આપત તે વેળા નાઝિલ થઇ કે બ્યારે મક્કાના કાફેરાઓ ઇસલામ લાવવાનો ઇરાદો કાઢ્યો હતો ત્યારે તેઓએ જનાબ મોહમ્મદ મુસ્તફા (સલ) થી પૂછ્યું કે જે હમો ઇસલામ લાવીએ તો શું હમારા આગલા ગુન્હાઓ જે હમોએ કર્યા છે જેમકે છુત ખસ્તિ વિગેરે તે માફ થશે કે નહીં ? જે માફ થાય નહીં તો હમને ઇસલામની કાંઈ જરૂરત નથી. કારણ કે ફરી ઇસલામ કહી શકવાથી લાભ શું થયો ! અને જે માફ થાય તો ખરેખર હમો ઇસલામ લાવીએ છીએ. તે વેળા આ આપત નાઝિલ થઈ હતી અને ફરમાવી દાંધું કે તે બધાં આગલા ગુન્હાઓને ઇસલામ નો કલમો મટાવી દેશે. ત્યારે તે લેખિા મુસલમાન થયા અને ઇસલામની સન્મ્યાઇ તેઓના દિલો ઉપર જમી ગઇ.

હવે પાછા આપણે આર્થો ધર્મના ચોપાટી ઉપર જરા નીગાહ નાંખી તેઓની દિલ બેહ-

લાવનાર રચેલા માર્ગને તપાસીએ તો કાંઈ વધુ સાર બેવાનો મળશે. આ એક એવો ધર્મ છે કે એમાં જે કાંઈ હોશિયાર માણસ પોતાની જેટલી ધેરી નિગાહે જેમ વિચાર કરશે તેટલું તેને એમાં તદન પોષળ જણાયે અને એ ઉપર પોતાની નફરત ભરી હંમેશની નીગાહ નાખવા વિના રહેશે નહીં.

હમો તમને એઓના ઘડી કહાડેલા મસલાઓમાં નિગાહ નાખવા અરજ કરીએ છીએ જેઠ લો શું મજાનો તેમસલો છે, અને તે નિચાગનો મસલો છે કે જરૂરત હોય તો કાંઈ સ્ત્રીને રાજી કરવા નજરગાજીથી ઇશારો કરી તેના ઘરમાં જઈ રાતના આરામ કરી લે, અને કાંઈ સ્ત્રીને પુરૂષની જરૂરત હોય તો બનરમાં આવી તેને જે ખૂબસુરત નજર પડે તો તેને કહી દે કે હું તારી ઇચ્છા રાખું છું માફ દિલ દંડુ કરી આપ. હવે તો સર્વ તરેહની મજામાં મજા જેનું મન ચાહે એક બીજાથી મજા ઉઠાવી લે કાંઈ રોક ટોક નથી સ્ત્રીનો ધણી કાંઈ શકતો નથી. લાચાર છે કારણ કે દયાનંદજી મહારાજના કહાડેલા ધર્મનો મસલો છે કાંઈ આર્થોને એમાં જરાએ બોલવાની જગ્યા નથી. છતાં કાંઈ આર્થો એ વિષે કાંઈ વિદેહ બોલ્યો હોય તો આર્થો સમાજવાળાઓમાં તેની નિન્દા થાય છે કે ફલાણા અથવા ફલાણી ધર્મ પાળતાં નથી.

હવે આપ સાહેબો પોતેજ ઇનસાફ કરી જરા કહીશ કે શું આ ધર્મ માણસ જાતીનો છે કે બેંસ બળદીયાઓનો છે જે કામો માણસ સીવાય બકરાં ગધડાંના હોય તેવા કામો આ ધર્મ શિખવે છે કે જેમાં તદન બેહયાઇ, બેશરમી, બેગેરતી, છે, અને તેની પણ હદ થઇ ગઇ, કારણ કે દુનિઆમાં આવા ધર્મનો બેશરમી તથા બેહયાઈમાં આ પહેલો નમુનો છે. એટલે હવે બેશરમીની છેલી હદ બીજી શું હશે ?

જે માણસ આર્થો થયો તેને આ વાત યાદ રાખવી જેઠ એ કે પોતાની સ્ત્રીને બધાઓ

માટે ધર્મશાળાની જેમ વક્ફ કરવી પડશે. અને તે જ્યાંથી ચાહે ત્યાંથી બચ્ચું મેળવી શકે છે પણ નામ તેનું જ થવાનું કે જેની તે સ્ત્રી હોય.

હવે ઇસ્લામની શિખામણુ જોશો.

(કુરઆન પારો ૧૫ મો) ખુદા ફરમાવે છે કે “પારકાની સ્ત્રી નહીં જાઓ નહીં કારણ કે આ ધણી જ છુરી વાત છે, અને છુરી માર્ગ છે.” વ્યભિચાર તો શું પણ પારકી સ્ત્રીને જોવું પણ ઇસલામે હરામ કહેલું છે.

ઇસલામની ખુબી તેની પ્રહેજગારીની શિખામણથી જાહેર થાય છે. અને આર્થ ધર્મ શું છે એક નાપાક અને બેદયાઈ વાળી જીવાનોની એક પુરી કરવા (મજા ઉઠાવવા) નો સાધન છે હવે જો કોઈ મુસલમાન માણસ આર્થો થાય તો તેથી આર્થધર્મ વાળા એમ સમજી પડે નહીં કે તેણે હમારો ધર્મ સત્ય સમજ્યો છે જેથી તે આર્થો બચાવે છે પરંતુ તેણે કોઈ આર્થધર્મની બુલચરત દસીન સ્ત્રી જોઈ હશે અને તેથી તે પોતાની ઇચ્છા પુરી પાડવાની ખાતર પોતાનું ઇમાન ખરાબ કર્યું હશે બીજું કોઈ નથી. કારણ કે ઇસલામમાં તો માત્ર જોવું સુધ્ધા હરામ છે અને સ્ત્રી માટે જો માલદાર હોય તો પરંદા કરવું અને ગરીબ હોય તો મોદાનું કપડું નીચું રાખી પોતાની લાજ સંભાળવી અગત્યનું છે વળી નફિસપ્રસ્તી છાડી ખુદાપ્રસ્તી કરવું ફરજ છે જેથી તમે પણ સમજ્યા હશે કે તે જ મુસલમાન આર્થો બચાવે કે જેણે નફિસ પ્રસ્તી અખ્યાર કરી હોય.

જો કે આ ચોપડીમાં મારી મતલબ દુકાણુની છે. જેથી હું મારા જખાણુને લંબાવતો નથી પણ એની સાથે એક ફલખીત કેસ જેને મારા જીવજગ માનવતા હજરત મૌલાના મોલવી મરદુમ સુલામ મોહમ્મદ હાફિઝ સાદિક સાહેબ સંદેરીએ રચી પોતાની એક ચોપડીમાં છપાવ્યો હતો અને હમરોની સંખ્યામાં છપાઈ બહાર પડ્યો હતો તેને હું અને જખી મારી ચોપડીને સમાપ્ત કદં છું જેથી

મારા વાંચકોને આર્થ ધર્મનો ખુલાસો તેમ પોકળપણું સારી રીતે ખુલી જશે. અને હરેક મુસલમાનથી મારી આ અરજ છે કે આ ચોપડીને વાંચી આપણા મુસલમાન ભાઈ-બોઈને કે જેઓ વાંચી નહીં શકતા હોય તેઓને પણ વકફ કરી દેશો અને આર્થોનો ફન્ડાઓથી બચાવવાની પુરી કાશિશ કરતા રહેજો.

ખુદા ચાહશે તો હવે હું પણ આર્થ ધર્મના ખોટા થવા વિષે વખતોવખત નાંની નાંની ચોપડીઓ કદાકતો રહીશ અને આપ સાહેબોની સામે મુકના રહીશ. ખુદા પાક મને અને આપસાહેબોને ઇસલામ ઉપર કાએમ રાખે અને આપની મોત લાએલાહ ઇલ્લાહાહો મોહમ્મદુર-રઝુલ્લાહના કેસમા ઉપર થાય આમીન.

જાગૃત્વની કેસ ના. ૧૦૫ તા. ૧૦મી જુન

૧૯૦૬.

કરપટ્ટી દયારામ ઘેલાભાઈ.

વિરૂદ્ધ.

અબદુલ્લાહ રહીમભાઈ.

દાવા અરજી

ગરીબ પરવર સલામત હું નીચે સહી કરનાર દયારામ ઘેલાભાઈની નમ્રતા પુર્વક અરજ એ છે કે મુસલમાનો પણ હત્યા કરે છે અને એ કામ ઘોર ગુનાહનું છે, એથી માફ દિલ ધાલુંજ દરે છે. એ બાબતની વાત સાંભળી માફ અતઃકરણુ પ્રજે છે તથા અમારા શાસ્ત્ર વિરૂદ્ધ છે માટે આપ મારાપર દયા કરી એ લોકોના આગેવાન અબદુલ્લાહ રહીમભાઈ જે એ કામમાં લોકોને ઉત્તરે છે તથા અમારા શાસ્ત્રોના ખોટા ખોટા દાખલા દઈ બાપણો કરે છે તેને બોલાવી એ કામની તપાસ કરી મને દાદ આપો અને એ કામનો મનાઈ દુકમ કાઢો. હું આપના હકમાં દુવા કરીશ. તા. ૨૦-૫-૦૬

સાક્ષીઓના નામો.

લલ્લુભાઈ ઘેલાભાઈ
મુનીલાલ મોનીલાલ,
મુલાળદાસ કીલાભાઈ,
નોરાનમ કિપારામ.

અરજદાર.

દયારામ ઘેલાભાઈ (નવાં આપો.)

ફરીયાદીએ પોતાની અરજીમાં લખેલી હકીકત કસમ ઉપર માહરફ્ટની કોર્ટમાં પોતાની જગ્યાનીમાં બયાન કરી અને તેમાં વધુ એમ પણ જણાવ્યું કે હું શાસ્ત્ર સારી રીતે જાણું છું.

ઉલટ તપાસ

‘વકીલ’ તમે આપ્યાં કયારથી થયા ? ‘જવાબ’ બે વર્ષથી, ‘વકીલ’ તમે પ્રથમ કયો ધર્મ પાળતા હતા ? ‘જવાબ’ વિષ્ણુ. ‘વકીલ’ પ્રથમ તમે મુર્તિ પૂજતા હતા ? ‘જવાબ’ હા. ‘વકીલ’ તે કામ પાપનું છે ? ‘જવાબ’ હા. ‘વકીલ’ આપોં થવાથી તમારી પ્રથમ કરેલી મુર્તિ પૂજનો પાપ માફ થયો ? ‘જવાબ’ નહીં. ખોટા પાપ માફ કરી શકતો નથી. પાપ માફ કયાંથી તે અન્યાયી કરે છે (સત્યાર્થ પૃ. ૫૦૨ વજેરે) ‘વકીલ’ તો એનો બદલો તમને કંઈ મળશે ? ‘જવાબ’ બીજા અવતારમાં કુતરું, બીલાડું કે જૂંડ થવું પડવાનું ‘વકીલ’ તમે પ્રથમ કયાં રહેતા હતા ? ‘જવાબ’ મોરા સુવાળીમાં. ‘વકીલ’ તમે ત્યાંથી સુરતમાં કેમ આવ્યા ? ‘જવાબ’ એક ખાસ ગરજ માટે. ‘વકીલ’ તમે ત્યાં જૂએ મરતા હતા. રોજગાર નહીં ચાલતો તેથી આવ્યા છો ? ‘જવાબ’ નહીં. ત્યાં તો હું ધણું પેદા કરતો હતો. હજુ સુરતમાં દુઃખ છે. પણ મારી બીજી મતલબ છે. ‘વકીલ’ તે કયા મતલબ છે તે કહો ? ‘જવાબ’ હું રંડાયેલો છું અને ત્યાં કોઈ આપોં નથી. ‘વકીલ’ તો શું તમે બીજા વિવાહ કરવા આવ્યા છો ? ‘જવાબ’ નહીં જેમ વિધવા બીજો પુરૂષ કરી નહીં શકતી તેમ રંડાયેલો

પુનર્વિવાહ કરી શકતો નથી. (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૦૭)

* ‘વકીલ’ તો તમે શા માટે આવ્યા છો ? ‘જવાબ’ દશ સ્ત્રી સાથે નિયોગની ધૂંડળએ આવ્યો છું ? દશ સ્ત્રી સાથે રંડાયેલો નિયોગ કરી શકે છે. એવી મદાનકથી દયાનંદજીની આજ્ઞા છે. (અગ્નેદાદિ પૃષ્ઠ ૧૭૨) + કારદ નિયોગ એટલે શું ? હું સમજી નહીં. ‘ફરીયાદી’ સાહેબ રંડાયેલો આજુસ બીજાની સ્ત્રી સાથે કે વિધવા સાથે સંબોગ કરી દશ છોકરા મેળવે તે ‘કારદ’ [દસીને] આ તો દયાનંદજીએ ધણું વિચિત્ર લખ્યું છે. રંડાયેલાને તો વિવાહથી એક સ્ત્રી મળવાની જગ્યાએ ડશ મળી. ‘વકીલ’ મનુ આ. ૬ મ્લો ૬૦ થી તો એક બાળક માટે નિયોગની છુટ છે તો દશ છોકરાં કયાંથી થયાં ? ‘જવાબ’ મનુજીને વેદમાંથી એક છોકરું મેળવવાનું મનુષ્યું પણ મદાનકથી દયાનંદજી મનુજીથી વિદ્યામાં દસગણા હતા જેથી તેમને દશ બાળક મેળવવાની આજ્ઞા મળી (સત્યાર્થ

૦ તે હજારત આવી રીતે છે. “પૂર્વ અમે લખ્યું છે કે દિગ્દેશમાં સ્ત્રી પુરૂષનો એકજ વાર વિવાહ થવો વેદાદિ શાસ્ત્રોમાં લખ્યો છે. દ્વિતીય વાર નહીં (સત્યાર્થ પ્રકાશ પૃષ્ઠ ૧૦૭ લી. ૧, ૨) દયાનંદની આ એક એવી વિચિત્ર આજ્ઞા છે જે પર કોઈ આપોં અમલ કરતો નથી તેઓ બીજા વિવાહ કરે છે. એટલુંજ નહીં પણ પણ વિધવાઓના પુર્નર્લગ્ન માટે પણ કેટલાકો કાશીયા કરે છે. શ્ર. મો.

+ તે હજારત આવી રીતે છે “હું સ્ત્રી તું વિવાહી પતિથી લઇને અગિયાર પતિ પર્યંત નિયોગ કર અર્થાત કદાપિ આપતકાલ પ્રાપ્ત થાય તો એક એકના અભાવે માત્ર સંતાનો મરિતને માટેજ દસ પુરૂષ સુધીજ નિયોગ કરવો. એજ પ્રમાણે પુરૂષ પણ વિવાહિત સ્ત્રીના મૃત્ય પછી સંતાનના અભાવે એક એકના અભાવે દશ વિધવા સુધી નિયોગ કરે” અગ્નેદાદિ શાખ્ય બ્રમિકા પૃષ્ઠ ૧૭૨, ૧૭૩ જ.

પૃષ્ઠ ૧૦૫)× ‘વકીલ’ મનુ અ. ૫ વિગેરેમાં મશુ હત્યા, માંસ ખાવાનો હુકમ છે કે નહીં ? ‘જવાબ’ હા, છે. પણ તેમાં પાછળથી કોઈએ તે સ્ત્રોત કાઢ્યું ક્યાં છે. તેથી હું માનું નહીં.

(૧) સાક્ષી લલ્લુભાઈ ઘેલાભાઈની કબાની, ફરીયાદીના વકીલની તપાસમાં.

માફ નામ લલ્લુભાઈ બાપનું નામ ઘેલાભાઈ રહેવાસી ખીલીમોરનો હાલ સુરતનો કસમ ઉપર જીવાણું છું કે હું ઈંગ્લેન્ડ ગુજરાતી જાણું છું. મને ધર્મ સંબંધી પુસ્તકો વાંચવાનો શોખ છે. અમારા ધર્મમાં મશુ વધ કરવાનું કે માંસાહાર નથી જેથી કોઈ શસ્ત્ર અમારા ધર્મને નામે કહે કે એઓના ધર્મમાં મશુ વધ છે તો તેથી અમારું દિલ દુઃખે. પ્રતીવાદી અબદુલ્લાહ રહીમભાઈ તેવા ભાવણી કરે છે તથા મુસલમાનોને વધ કરવા વિશે ઉત્તરજન આપે છે.

ઉલટ તપાસ.

વકીલ તમે પ્રથમ ક્યાં માર્ગમાં હતા ? જવાબ વિપ્લુ ? વકીલ તમે તે વેળા મુર્તિ પૂજતા હતા ? જવાબ હા. ‘વકીલ’ એ પાપ માટે તમે ખોટા પાસે મારી માંગી છે ? જવાબ ખોટા ન્યાયકાર છે તે સગ્ન આપવા વગર ગુન્દગારને છોડનાર નથી. વકીલ તો નમને પણ તેની કંઈ સગ્ન મળશે ? જવાબ ભ. પુનર્જન્મમાં કુતરે જૂડ કંઈ બનવું પડી. વકીલ તમે જ્યોત્સ્ન સેલનો કુરઆનનો તરજુમો જોયો છે કે ? જવાબ હા. વકીલ

તેમાં મશુહિસા માંસાહાર વિષે વાંચ્યું છે ? જવાબ હા, તેના આપટર કાઢે આપટર ટેબલ આપટર ફેટલ વગેરેમાં મશુહિસા તથા માંસાહાર લખ્યાં છે. વકીલ તમે ખીલીમોરથી અતર કેમ આવ્યા છો ? જવાબ હું નહીં કહે તો કોર્ટ તમારે કહેવું પડશે આ કોર્ટ છે એમ અહીં ચાલે નહીં. સાક્ષી તો ફીક મારી બાપડી ગર્ભવતી થઈ તેથી અતર આવ્યો છું. વકીલ શું તેનો દલાલ કરાવવા આવ્યા છો ? જવાબ નહીં. પણ દયાનંદજીએ કહ્યું છે કે સ્ત્રી ગર્ભવતી થયા પછી તેની પાસે એક વર્ષ સુધી નહીં જાય (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૮૫) અને એટલા અરસામાં જન્મ નહીં રહી શકાય તો નિયોગ કરે (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૧૨) માટે સુરતનો કોઈ આયો મારાપર ત્યાં કરી કોઈ આર્થજીથી નિયોગ કરાવી દે ને માટે આવ્યો છું. વકીલ તો તમારું કામ થયું ? જવાબ છેતો ધણી સ્ત્રીઓ અને રાજ પણ દેખાય છે, પણ શરમાય છે, વકીલ તમે મહાભારત, મનુ સ્મૃતિ, ઋદ્ધસુત્ર વાંચ્યાં છે ? જવાબ હા. વકીલ તેમાં માંસ ખાવાનું છે ? જવાબ હા. છે. ફરીયાદીના વકીલનો સુધારો તમે તેમ માનો છો ? જવાબ પણ હું તેને માનું નહીં કારણ કે દયાનંદજી માંસ ખાવાની મનાઈ કરે છે,

+ તે હજારત આવી રીતે છે. “જ્યારે મહિના ભરમાં રજવડા [હિજ] ન થવાથી ગર્ભ રિધાનનો નિશ્ચય થઈ જાય ત્યારથી એક વર્ષ પછાન્ત સ્ત્રી પુરુષનો સમાગમ [જમા] કદી થવા ન જોઈએ સત્ય. પૃષ્ઠ ૮૫ લી. ૬-૮ ચુ. મો.

“તે હજારત આવી રીતે છે. “અને ગર્ભવતી સ્ત્રી સાથે એક વર્ષ સમાગમ ન કરવાના તમન્ના પુરૂષથી, દીર્ઘરોગી પુરૂષના સ્ત્રીથી ન રહેવાય તો કોઈ સાથે નિયોગ કરીને તેને માટે પુત્રોત્પત્તિ કરી આપે.” સત્ય પૃષ્ઠ ૧૧૨ લી. ૧-૩ ચુ. મો.

× તે હજારત આવી રીતે છે. એમ એક વિધવા સ્ત્રી જે પોતા માટે અને જે બે અન્ય ચાર નિયુક્ત પુરૂષો માટે સન્તાન કરી શકે. અને એક મૃતસ્ત્રી પુરૂષ પણ બે પાતા માટે અને બે બે અન્ય અન્ય ચાર વિધવાઓ માટે પુત્ર ઉત્પન્ન કરી શકે છે. એવી રીતે મળી દશ સન્તાનોત્પત્તિની આજ્ઞા વેદમાં છે. સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૦૫ લી. ૬-૮ ચુ. મો.

૨ સક્ષા સુનીલાલ મોતીલાલ
હરીયાદીના વકીલની તપાસમાં.

મારું નામ સુનીલાલ આપનું નામ મોતીલાલ રહેવાસી ચીખલીનો પણ હાલ સુરતનો, ધર્મ આર્થ સમાજ કસમ ઉપર જણાવું છું કે હું માત્ર ગુજરાતી બાળું છું. ધર્મ સંબંધી લેક્ષના વ્યાખ્યાન સાંભળવાનો શોખ રાખું છું. પ્રતિવાદી સુરત કિલ્લા આગળ ગયા શનીવારે બાપજી કરતો હતો. ગઢિરદા વિરૂદ્ધ બાપજી કરતો અને કહેતો હતો કે લેક્ષ તમે માંસ ખાઓ એ ધણું પુખ્તીકારક છે. હિન્દુ ધર્મમાં પણ માંસ ખાવાનું છે વગેરે વગેરે જેથી હમારી લાગણી ધણી દુખાઈ.

ઉલટ તપાસ.

વકીલ તમે આર્થ સમાજ થયાને કેટલી મુદત થઈ? જવાબ એ વર્ષ. વકીલ તમે પ્રથમ મુતિ પુજતા હતા? જવાબ હા. વકીલ તમે આ પાપ માફ કરાવવાની કંઈ તદ્દનીર કરી છે? જવાબ ઈશ્વર ત્યાગકાર છે તે મારી બખ્તી શકતો નથી તો શું તદ્દનીર કરે? વકીલ તમે હોમ રોજ કરો છો? જવાબ નહીં; કારણ કે દયાનંદજીના લખ્યા પ્રમાણે હોમમાં દરરોજ આના ચાર-ચોળમાં એાજા ખરચ થાય એ બનવું મુશ્કેલ છે. વકીલ એ પાપ માટે તમને કંઈ ભાગવવું યકરે? જવાબ એ પાપથી દયાનંદજીના કહેવા પ્રમાણે હું શુદ્ધ થયો. (સત્યાર્થ) અને કુતરા બિલાડનો અવતાર લેવો પડવાનો. વકીલ તમે ચીખલીથી સુરતમાં રહેવા માટે આવ્યા છો? જવાબ નહીં, માત્ર એકે કામ માટે આવ્યો છું. વકીલ શું કામ આવ્યા છો? વાબ માંસ મીઠાઈ કરી કરી ધણે ગરમ ચા છે અને તેથી હું મારી જાત દાઢ ધણો કરું છું. જેથી તે રીસાળને મુશ્કેલ આવે છે તેને લેવા આવ્યો છું. વકીલ તે આવવા રાજ થઈ? જવાબ નહીં; કારણ કે તેનો વિચાર છે કે સત્યાર્થ

પૃષ્ઠ ૧૧૧ લીં ૧, ૩ નોખ લાલ લઈ નિયોગ કરી તે સંતાન મારે માથે નાખે અને તે મારા માલના વારીસ થાય. વકીલ તમે વૈદક જાણો છો? જવાબ હા. વકીલ તમે આયુર્વેદ જાણો છો? જવાબ હા. વકીલ તેમાં માંસાહાર વિષે લખ્યું છે. જવાબ હા. આયુર્વેદ અં ૪૬ સૂત્ર અસ્તયાન મં. ૪૩ ૪૮, ૬૦માં માંસ ખાવાના ફાયદા બ્યાન થયા છે. વળી આયુર્વેદ આ. ૩ શરીરસ્થાન વગેરેમાં પણ છે. વકીલ બીજા પુસ્તકમાં પણ તમે લખ્યું છે? જવાબ હા. મહાભારત સભા પર્વ અં ૪૨શ્લો, ૨, ૩ વગેરેમાં છે. વકીલ એ વગર બીજા પુસ્તકમાં છે? જવાબ હશે પણ ફાસ મને યાદ નથી. હરીયાદીના વકીલનો સુધારો, આ પુસ્તકમાં લખ્યું છે પણ તમે તેને માનો છો? જવાબ હું તેને માનતો નથી; કારણ કે દયાનંદજી હિંસાની મનાઈ કરે છે.

(૩) સાક્ષી ગુલાબદાસ કીલાભાઈ

મારું નામ ગુલાબદાસ બાપ નામ કીલાભાઈ રહેવાસી અંકલેશ્વરનો પણ હાલ સુરતનો ધર્મ આર્થ સમાજ. કસમ ઉપર જણાવું છું કે મને વેદની શ્રુતિઓ સાંભળવાનો ધણો શોખ છે. ગુજરાતી તથા અંગ્રેજી હું બાળું છું. એ બાપમાં ધર્મ સંબંધી પુસ્તકો મારાં વાંચેલાં છે. પ્રતિવાદી માંસાહાર વિષે તથા પણ હિંસા વિષે અને વિસેષ કરી ગૌહત્યા વિષે બાપજી કરે છે તે સાંભળી મારું દિલ ધણું દુખાયું હતું.

૪ તે મળારત આવી રીતે છે. “તેમજ એ પુરૂષ અત્યંત દુખદાયક હોય તો સ્ત્રીને જમીત છે કે તેને ત્યાગીને અન્ય પુરૂષ સાથે નિયોગ કરી સંતાનોત્પત્તિ કરીને તેજ વિવાહિત પતિનો દાય ભાગી સંતાન કરી લે. ઇત્યાદી પ્રમાણે અને યુક્તિઓથી સ્વયંવર વિવાહ અને નિયોગથી પોતપોતાના કુલની ઉન્નતિ કરે.” સત્ય. પૃષ્ઠ ૧૧૧ લીં ૧-૩ ગ્ર. મો.

ઉલટ તપાસ.

વકીલ તમને આપાં સમાજ થયાને કેટલો વખત થયો ? **જવાબ** પાંચ વર્ષ. **વકીલ** તે પેહેલાં તમે મુર્તિ પૂજા કરતા હતા ? **જવાબ** હા. **વકીલ** એ વગર બીજા પણ તમારેથી પાપ થયાં હશે ? **જવાબ** થયાં હશે. **વકીલ** એની મારી મેળવવા શા ઉપાય કર્યો ? **જવાબ** કોઈ ઉપાય થઈ શકતો નથી. ખોદા માફ કરી શકતો નથી. **વકીલ** કેમ હાવર દયાળુ નથી શું ? **જવાબ** તે દયાળુ છે પણ તેના અર્થ લોક સમજે છે તેમ નથી. પાપીને સજા કરવી એજ દયા છે. (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૭૧) માટે કુતરા બીલાડાને અવતાર લેવા પડશે. **વકીલ** તમે અંકલેખરથી સુરત શા માટે આવ્યા ? **જવાબ** એ વિષે ઘણા લાંબા કિસ્સા છે તમે નહીં પૂછો. **વકીલ** તમારે કહેવું પડશે. **કારટ** (વકીલને) ટમે વળી પાછા નિયોગ વિષે સવાલ કરી કારટનો વખત ખોશો. **વકીલ** સાહેબ એમના કિસ્સાથી મારા અસીલની લાભની વાત નીકળે એવી મને આશા છે. **કારટ** ટો ચાલવા ડો. **વકીલ** કહો શી બાબત છે ? **જવાબ** હું બીમારને બીમાર રહેતો હતો જેથી મને કંઈ સંતાન થયું નહોતું, તેથી મેં મારી બાબતને કહ્યું કે તું નિયોગ કરી સંતાન મેળવ. (સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૧૧૦)× તે મસ્કરી સમજા મને કહેવા લાગી તમે એવું શું બોલો છો. મેં કહ્યું હું ઠીક કહું છું તું કોઈ વીર્ષદાન કરનાર પાસે જ. તેણીએ કહ્યું જાઓ તમોજા હુંડી લાવો. મેં

×એ હખારત આવી રીતે છે. “જ્યારે પતિ સંતાનોત્પત્તિમાં અસમર્થ હોય ત્યારે પોતાની સ્ત્રીને આજ્ઞા આપે કે હે સુભગે સૌભાગ્યની હાજી કરનાર. તું મારા ઘણી બીજા પતિની હાજી કર કેમકે હવે મારાથી સન્તાનોત્પત્તિની આશા ન કર ત્યારે સ્ત્રી બીજા સાથે નિયોગ કરીને સન્તાનોત્પત્તિ કરે સત્ય. ૧૧૦ સી. ૮-૧૦ ગ્રા. ૦ મો.”

કહ્યું કે ફલાણે મારો મિત્ર તે હોમ વરણને છે તેને હું લાઉં છું. તે ઉપરથી તે મારાપર ધુસ્સે ઘઈ કહેવા લાગી જા ભડવા હું એવું કામ કરીશ નહીં, એમ કહી તે ચાલતી થઈ. લોકોએ તેણીને ઘણીએ સમજાવી પણ તે આવતી નથી. પડિતોએ કંઈ કે નિયોગ કરી દશ બચ્ચાં મેળવવાં એ દયાનંદજીની ખાસ શીખામણ છે. પણ તે કહે છે કે હું મારી લાજ સંભાળવામાં દયાનંદજીને કે બીજા કોઈને માનું નહીં. આખરે કોર્ટ કચેરી થઈ, પણ ધર નહીંજ થયું. હવે હું તંદસ્ત થયો છતાં તે આવતી નથી. સુરતના આપાંઓની સ્ત્રીઓ કે બીજો કોઈની નિયોગમાં આવે તેવી ઘણીએ છે, પણ મારું અંતઃકરણ એ કામને હવે ના પાડે છે. હવે હું એક મુશ્કેલીમાં છું. દયાનંદજી લખે છે દિવેમાં સ્ત્રી પુરુષોના એકજવાર વિવાહ થવો બેહમી (સત્ય. પૃ. ૧૦૭) પણ મનુ અ. ૫ મ્શે. ૧૬૮માં બીજો વિવાહ કરવાની આજ્ઞા છે. બદલારંકે ઉપનેશદમાં છે કે મહાકાશી યજ્ઞ વદ્યની બે સ્ત્રી હતી. શ્રીકૃષ્ણજીની આડ સ્ત્રી હતી. રાજા દશરથની ત્રણ રાણીઓ હતી, અને હું બીજા વિવાહ કરવા હચ્છું છું જેથી સુરતના આપાંઓ સાથે શાસ્ત્રાર્થ કરવા આગ્યો છું. મને તો દયાનંદજીનો નિયોગ ખોટો લાગે છે તેમ એક પુરુષ બીજા સ્ત્રી નહીં કરી શકે એ પણ ગપોડો લાગે છે. **વકીલ** તમે વેદ વાંચ્યા છે ? **જવાબ** નહીં. કારણ કે ગુજરાતીમાં નથી. **વકીલ** ગુજરાતીમાં તરજુમો કેમ નથી કરતા ? **જવાબ** આર્થ સમાજના ત્રીજા નિયમમાં વેદ ફેલાવવાની ઘણી તાકીદ છે છતાં ગુજરાતીમાં આપાંઓ તરજુમો કરતા નથી. મુખ્યદીન મંડ-લીને ઘણીવાર મેં અરજ કરી પણ કોઈ સાંભળતું નથી. મને લાગે છે કે તેઓ મુસલમાનોથી ડરે છે. **વકીલ** તમારા ધર્મના પુસ્તકોમાં દિસા માંસાદાર લખેલું છે ? **જવાબ** ઘણી જગ્યા લખ્યું છે. પારરકાર મહસુત કાન્ડ ૧ કાન્ડકા ૧૬ના મંત્ર ૭-૧૨માં માંસ ખાવાની વિધિ છે. સાંખ્યાન મહસુત અ. ૬ ખ. ૧

સ. ૭, તથા અવસાનન ગ્રહસુત્ર અ. ૧ કાન્ડક ૨૪ સ. ૭૩માં ધણી તાકીદ કરી માંસ ખાવાનું લખેલું છે. તેમ સને ૧૬૦૬માં ભરૂચ શહેરમાં આર્યાઓ તથા સનાતનીઓ વચ્ચે શાસ્ત્રાર્થ થયો હતો તેમાં આર્યાઓએ એકરાર કર્યો હતો કે બ્રહ્મદારકમાં માંસ ખાવાનું છે. ફરીયાદીના વકીલને સુધારે તમે એ વાત માનો છો? 'જવાબ' એ પુસ્તકમાં છે એમ હું બાજુ છું પણ કાંઈ બ્રાહ્મણ ને ભહેર ખાતાં હું જ્ઞેતો નથી જેથી હું માનતો નથી.

(૪) સાક્ષી નૌરૈતમ કિષારામ.

ફરીયાદીના વકીલની તપાસમાં.

માફ નામ નૌરૈતમ બાપનું નામ કિષારામ રહેવાસી ઓલપાડનો પણ દાલ સુરતનો ધર્મ આર્યા સમાજ. કસમ ઉપર જણાવું છું કે હું ઉર્દુ તથા ગુજરાતી બાજુ છું. પ્રતિવાદીને હું ઓળખું છું તે કદી કદી ઓલપાડમાં આવી લેક્ચર આપે છે તેમાં ધણું કરીને જોના લેક્ચરો ગંભીરતા વિરહ હોય છે. અમારા શાસ્ત્રોના નામ લખ દિન્દુઓને પણ વધતો ઉપદેશ કરે છે. જેથી મારી લાગણી તથા ખીળ દિન્દુઓની લાગણી દુઃખાય છે.

ઉચ્ચ તપાસ.

'વકીલ' તમે જાતે કણખી છો? 'જવાબ' હા. 'વકીલ' ખેતી કરતાં જીવજંતુ મરે છે? 'જવાબ' સેંકડો મરે છે. વકીલ બળદને હળ ખેંચતાં કંઈ દુઃખ થાય છે? જવાબ ધણુંએ દુઃખ થાય છે પણ કરીએ કેમ. સાંજ પડતાં તદન ચાકી નય છે. વકીલ તમે પરાણીએ બળદને ગોદા મારો છો? જવાબ એ વજર ચાલે નહીં જેથી મારવા પડે છે. વકીલ વધ કરવામાં દુઃખ વધારે કે આ કામ લેવામાં? જવાબ હું કદીશ નહીં. વકીલ નહીં, કહેવું પડશે. જવાબ હળ ફેરવવામાં ધણું દુઃખ, વધ કરવામાં ૪, ૫ મિનિટનું દુઃખ, અને આમાં આખી જીન્દગીનું દુઃખ. વકીલ તમે

મુર્તિ પૂજતા હતા? જવાબ પ્રથમ પૂજતો હતો. વકીલ એ પાપની માફી માટે તમે શું કર્યું? જવાબ પ્રત્યક્ષ રૂત પાળીઓ (શિન્ને રાખ્ખો) અને ગૌમુત પીધું એટલે પાપ માફ થયો. (મનુસ્મૃતિ અ. ૧૧ સ્લોક ૧૦ ૬-૧૦) વકીલ દયાનંદ તથા આર્યાઓ કહે છે કે ખોદા પાપ માફ કરી શકતો નથી. અને તમે કેમ પાપ માફ થવાને માનો છો? જવાબ દયાનંદની માનેલી મનુ સ્મૃતિના આધારને દયાનંદના મત કરતાં એક ગણું છું. વકીલ ખીન્ને કાઈ આર્યો તમારા મતની સાથે મળતો છે? જવાબ મેરડ નીવાસી તુલસીરામ સ્વામી પણ પાપ માફ થવાને માને છે. કારણ કે મજકુર સ્લોકો તેવજે મોટા અક્ષરમાં લખ્યા છે વકીલ તમે નિયોગ માનો છો? જવાબ હા. વકીલ સુરતમાં લેક્ષા દત્તક લે છે તેમ તમે લો; નિયોગ શા માટે કરો છો? જવાબ દત્તક લેવા કરતાં નિયોગ સારો છે. કારણ કે દત્તક તો પારકાનો છોકરો આપણું પેટ પણ નહીં ને પીક પણ નહીં. અને નિયોગમાં આપણી પીક નહીં પણ આપણી બાઈડીનું પેટ તો ખરું. તેથી એ એક છે. વળી હુરૂપના વિદ્વાનો કહે છે કે ધણી ધણીઆણીની લાંબી મુદત સાથે રહેવાથી તેઓ મળતાં ચહેરાના થાય છે. એટલે કંઈક અંશ આપણા સ્ત્રીમાં નય છે અને કંઈક અંશ સ્ત્રીના આપણામાં આવે છે તો તે પ્રમાણે નિયોગમાં સ્ત્રીનું પેટ અને કંઈક અંશને જ્ઞેતાં આપણી પીક પણ છે. કોરેક્ટ હસીને ધણીવાર યસ, યસ બોલી વકીલ તમે કુરઆન વાંચ્યું છે? જવાબ હા. વકીલ તેમાં પણ વધ, મસાહારનું વર્ણન છે? જવાબ મેં ઉર્દુ કુરઆનનો તરજુમો તથા ગુજરાતી

મનુસ્મૃતિના પોતાનાં ભાષાંતરના ભુમિકામાં લખ્યું છે કે પાછળથી મેળવી દીધેલા સ્લોકને તાના અક્ષરમાં લખીશ. એટલે અસલ સ્લોક માનવાને પાત્રને મોટા અક્ષરમાં લખીશ. ગુ. મો.

કેટલાક તરજુમામાંથી 'કેટલુક વાંચ્યું' છે તેમાં ગાય કાપવાનું તો બીજા અધ્યાયમાં છે. વકીલ કેટલાક આચાર્ય કહે છે કે કુરઆનમાં પણ વધ નથી. જવાબ તેઓ જોડું કહે છે. જો તેઓ દયાનંદજીના સત્યાર્થ પ્રકાશના ૧૪માં સમુદ્ધાસને વાંચતે તો તેમની ખાતરી થને કે કુરઆનમાં પણ વધ છે? વકીલ તમે રામાયણ તથા મહાભારત વાંચ્યાં છે? જવાબ હા. વકીલ તેમાં માંસ ખાવાનું છે? જવાબ હા છે. વકીલ તમે એલપાઠથી સુરત શા માટે આવ્યા છો? 'જવાબ' મારી સ્ત્રી ગર્ભવતિ હતી તેથી હું તેની પાસે જઈ શકું નહીં (સત્ય. પૃ. ૮૫) જેથી મેં ૯ સ્ત્રી સાથે નિયોગ કર્યો. (સત્ય. પૃ. ૧૧૧) થોડી મુદત પછી એટલે એક વર્ષમાં દસ સ્ત્રીઓ દસ બાળક જન્મીયો. હવે હું વિચારમાં છું કે મારી બાઈની ઉમર કેવી રીતે કાપીશ. કારણ કે માણસને દશ બાળકથી વધુ સંતાન ઉત્પન્ન કરવાની મનાઈ છે. (ઋગ્વેદાદિ બ્રાહ્મ બ્રમિકા પૃ. ૧૭૨) એ વિષે સુરત આવી આચાર્યોથી ખુલાશા માંગુ છું મેં કશું કે આચાર્યોમાં ધણુઓના સંતાન દશથી વધુ થઈ છે મહાભારતમાં છે કે ધૃતરાષ્ટ્ર રાજાના સો છોકરા હતા વગેરે વગેરે. પણ એનો ખુલાસો હજુ મને મળ્યો નથી. વળી મારી સ્ત્રી કહે છે કે હું આપને કામની રહી નથી માટે હું નિયોગ કરીશ. પણ હવે માફ અંતઃ કરણ નિયોગ કરવા દેવાને રાજી નથી તેથી તે સુરતના આચાર્ય વિદ્વાનો પાસે ફરયાદ લાવી છે મેં તેઓને કશું કે એ જુડું કામ હું કરવા દર્શાવ નહીં. કારણ કે મનુ સ્મૃતિ આ. ૯ શ્લોક ૬૦ થી જણાવ છે કે માત્ર એકજ બાળક માટે નિયોગ કરવાનું છે. વળી મનુ આ. ૯ શ્લોક ૬૬માં નિયોગને હેવાનિયતનું કામ તથા નિન્દાયુક્ત ફરમાવ્યું છે. વળી આ. ૯ શ્લોક ૬૮માં નિયોગ વિષે છે કે સાધુ લોકો એની નિન્દા કરે છે. વળી પરાશર ઋષી પોતાની સ્મૃતિમાં લખે છે કે આ નિયોગ

કલ્પ્ય માટે નથી" પણ એનો ખુલાસો હજુ મળ્યો નથી. ફરયાદીના વકીલનો સુધારો. તમે હિન્દુઓનાં પુસ્તકોમાં હત્યા જેઈ તે તમે માનો છો? જવાબ હું માનતો નથી.

અને ફરીયાદીના સાક્ષીઓની તપાસ પૂરી થઈ. ત્યારે પ્રતિવાદીના વકીલે અરજ કરી કે અમારા પણ સાક્ષી હોય. કોર્ટ ટમારા સાક્ષીઓની કંઈ જરૂર નહી. વકીલ સાહેબ મારા બે સાક્ષીઓ લેશે તો કેસ વિષે ધણું અજવાળું પડશે તથા એઓને ઉપલી કોર્ટમાં જવાનું રહે નહી. 'કોર્ટ' ઠીક છે. ટમારા સાક્ષીઓના નામ આપો.

સાક્ષી

(૧) મનુ મહારાજ

(૨) સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતી

મનુ મહારાજ માટે ખુરસી મુકાઈ તે પર તેવણ બીરાજ્યા! કોર્ટ તેમને ધણું માન આપી કશું. મનુ મહારાજ આ કેસ વિષે આપ શું કહેવા માગો છો? મનુ મેં મારી સ્મૃતિના અ. ૫ માં ક્યાં જનવર ખાવાં અને ક્યાં નહીં ખાવાં તે સ્પષ્ટ રીતે લખ્યું છે. અને સાથે અ. ૫ શ્લોક ૪૪માં એમ પણ મેં કશું છે કે જે વધ વેદ પ્રમાણે થાય તેને હિંસા સમજવી નહીં. બીજા અધ્યાયોમાં પણ ટેકાણે ટેકાણે મેં પણ લખ્યા લખી છે. કોર્ટ આચાર્યો કહે છે કે સ્મૃતિના જે જે શ્લોકોમાં માંસ ખાવાનું છે એ મનુજીના લેખ નથી. પાછળથી વામ માર્ગોઓએ તે દાખલ કર્યા છે. 'મનુ' એઓનું કહેવું મીઠા છે. જો એઓ સાચા હોય તો પ્રથમની લખેલી સ્મૃતિ લાવે જેમાં એ શ્લોક નહીં હોય. વળી જો મારી સ્મૃતિ એવી હોત તો એઓનો ગુરૂ દયાનંદજી પોતાના સત્યાર્થમાં અનેક ટેકાણે મારી સ્મૃતિયા આધાર નહીં લેતે, તથા સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૬૧ માં મારી સ્મૃતિ લખાવવાનું નહીં લખતે, શું સત્યાર્થ પ્રકાશના. સચવાના વખતમાં દયાનંદજી પાસે મારી સ્મૃતિ બીજી તરફથી

હતી અને તે પછી તેમાં કોઈએ ફેરફાર કર્યો છે? વળી અંગ્રેજ સરકારની કોરટમાં હિન્દુઓ વિષે મારી સ્થિતિ પ્રમાણે ફેસલો અપાય છે અને સવળા હિન્દુઓ માન્ય કરે છે કોરટ તમે પોતે સ્થિતિ અ. ૫ સ્લોક ૫૧ માં કાપનાર ખાનાર પીરસનાર વગેરે આઠ જથ્થેના ધાતક કલા છે. આથી આર્યાઓ આધાર લે છે કે મનુજી માંસાહારનું કહેતા નથી. અને જે સ્લોકોમાં માંસાહાર છે તે પાછળથી કોઈએ ઉમેર્યા છે. મનુ અરે હમ્વર! એઓની એવી જાડી બુધ્ધિ છે. અને એવી બુધ્ધિ સાથે પારકા ધર્મવાળાઓનો મુંકા-ખસો કરવા નીકળ્યા! હાથ અફસોસ! જ્યારે મેં અ. ૫ સ્લે. ૪૪ માં ખુલ્લુ કહ્યું કે જે વધ વેદ પ્રમાણે થાય તેને હિન્સા સમજવી નહીં, તો સ્લે. ૫૧ના અર્થ આજ થવાના કે વેદ વિરૂદ્ધ જે વધ હોય તે વધના માંસમાં સામેલ થનારા આઠ જથ્થેના ધાતક છે. વળી અ. ૫ સ્લે ૫૧ ની સાથેજ સ્લોક પર છે તેથી પણ ઉપલી મતલબ ઉપર અજવાળુ પડે છે. પણ તેઓ ખ્યાન નહીં આપે તેનો ઉપાય શો? કોરટ (ફરવાદીના વકીલોને) દમારે ઉલટ દપાસ કરવી છે? વકીલ ના સાહેબ, આવા મહારાજ ઉપર મારે શંકા કરવી શી તાકાત? મહારાજ જો દિન ને રાત કહે તો મારે ડાકી હુકાવી માન્ય કરવું યોગ્ય છે અને પોતાની આંખની કમુર કાઢવી મુનાસબ છે.

સ્વામી દયાનંદ સરસ્વતીની સાક્ષી,

મારું નામ દયાનંદ બાપનું નામ હું નહીં કહેતો. 'કોરટ' નહીં કહેવું પડશે. 'દયાનંદ' હું નહીં કહીશ ગમે તે થાય. 'કોરટ' બાપનું નામ ખુલાવવાની દમને શો લાભ છે? 'દયાનંદ' હું તે પણ નહીં કહીશ. 'કોરટ' દમે ક્યાંના રહેવાંશી છો? 'દયાનંદ' તે પણ હું નહીં કહીશ 'કોરટ, વાઈ' દમારું નામ દયાનંદ છે એ દમારું બાપિ શંખેલું છે? 'દયાનંદ' નહીં મારા ગુરૂ પુરમાનંદ સરસ્વતીએ લાંબ દયાનંદ રાખ્યું છે.

એથી પહેલાં બીજા ગુરૂએ મારું નામ શુદ્ધ ચેતન રાખ્યું હતું. કોરટ દમારા મા બાપે નામ રાખ્યું હોય કે કહો? 'દયાનંદ' હું તે નહીં કહીશ. કોરટ એકી શો લાભ? 'દયાનંદ' તે હું જાણું છું. કહીશ નહીં.

'વકીલ'—તમે તમારી દાલત કેથે છપાવેલી?

'દયાનંદ'—સને ૧૮૭૯-૮૦માં અંગ્રેજી છાપો થયોસોફ્ટટમાં.

'વકીલ'—ચંડાલગદમાં તમને સાની અલત પડેલી?

'દયાનંદ'—ભાંજની આલત પડી હતી કદી કદી હું બેહોશ પણ થતો હતો.

'વકીલ'—અલનંદ વગેરે પુરૂષોએ આપને શું શીખવેલું?

'દયાનંદ'—મને પૂરેપૂરું નિશ્ચય કરાવ્યું કે બ્રહ્મ અને મારો આત્મા કંઈ જુદા નથી. મારા દિલમાં એવાત પ્રથમ આવતી હતી પણ એ મહા પુરૂષોએ મારી ખાતરી કરી આપી કે બ્રહ્મ તે હુંજ છું.

'વકીલ'—હવે તમે તમને શું ગણો છો?

'દયાનંદ'—હું હમ્વર નથી તે ઉત્પન્ન કરનાર છે હું ઉત્પન્ન થઈલો છું તે નિરબ્યાધાર છે હુંતેનો ગરજવાલો છું. એવાત માનવું ગુનોક ગણ્યું છું.

'વકીલ'—તોએ પાપોની શીક્ષા તમને મળશે?

'દયાનંદ'—હા, બીજા જનમમાં કૃતકે બી-લાડું કે બૂલ્ય વગેરે બનવું પડશે.

'કોર્ટ'—તો તમને કેટલાક આપાં નિર્ભરોંત માને છે તે કેમ?

'દયાનંદ'—એવું માનનારા મુર્ખ છે, આવા મોટા મોટા મારેથી પાપ થઈલા ફરી હું નિર્ભરોંત કેમ થાઉં?

કોરટ આ બાબતમાં દમારો શો મદ છે? 'દયાનંદ' સત્યાર્થ પ્રકાશ પ્રથમ આવૃત્તિ સને ૧૮૭૫ માં છપાવેલીના પૃષ્ઠ ૪૫, ૧૪૮, ૧૪૯, ૧૭૧, ૩૦૨, ૩૦૩, ૨૯૯ વગેરે પૃષ્ઠોમાં માંસથી હોમ

કરવાનું થયે માટે વધ કરવાનું ગૌમેધમાં બળદ મારવાનું મેં ખુલ્લું લખ્યું છે. વળી મારી સંસ્કાર વિધિ છપાયેલું સંવત ૧૯૩૩ ના પૃષ્ઠ ૧૧ માં મેં માંસ ખાવાની આજ્ઞા કરી છે તથા તેથી થતા લાભો દર્શાવ્યા છે. એટલે એ બાબતમાં હું મુસલમાનો સાથે મળતો છું.

ફરીયાદીના વકીલનો ઉલટ તપાસ.

વકીલ તમે સત્યાર્થની બીજી આજ્ઞા છપાવી છે? **દયાનંદ** હા. **વકીલ** તેમાં માંસ ખાવાની તથા હિંસા કરવાની નિંદા કરી છે? **દયાનંદ** હા. **વકીલ** તો પ્રથમ આજ્ઞામાં છાપાવાળા તરફથી માંસ ખાવા તથા હિંસા વિષે ઘોંટાલો કરવામાં આવ્યો છે એ વાત ખરી છે? **દયાનંદ** ખાતરી છે. જે એવી રીતે હું કે કોઈ આપો કહીએ તો મૂર્ખ ફરીએ. કારણ કે સત્યાર્થ પ્રકાશની પહેલી આજ્ઞા બનારસમાં સ્ટાર પ્રેસમાં છપાવેલી તેમાં મુનશી હરી બંશલાલ સાહેબનો અધીકાર હતો. તેવળુ કદી એવું કામ કરે નહીં. તેમ કરવા દે પણ નહીં વળી રાજ્ય ન્યૂટ્રીશ્યુટાસ બ્રાદર સી. એસ. આઇ. ની આજ્ઞાનુસાર છપાયું છે, અને છપાયા પછી તે પુસ્તકને પેહેલે પાને તથા છેલ્લે પાને તેમની જાપ મારવામાં આવી છે. તો જે પ્રેસવાળાઓ તરફથી ધર્મ વિરૂદ્ધ ફેરફાર કરી છપાયેલું હોત તો ફેલાવવામાં આવત નહીં. વળી એ કામ વિશ્વાસવાતનું છે કે હું કંઈ લખીને આપુ પ્રેસવાળા ઉપર વિશ્વાસ રાખીને અને તે મારા લખાણને બદલીને જાપે તો સરકારી ગુનોહ લાગુ પડે અને રાજ્ય સાહેબ પ્રેસવાળાને પકડાવે. વળી મારા માણસ પુરૂષ તપાસતા હતા એટલે તે તપાસેલા પ્રમાણે પ્રેસવાળાને જાપવું ફરજ છે. ફરી તે ફેરવી શકે નહીં. વળી તે પુસ્તક છપાયા પછી અમારે ક્યારે આવ્યું. અમે તેને વાંચ્યું અમારા મળતા ભાઈઓએ વાંચ્યું તો જે તેમાં લખેલી હતી તથા થયેલાં માંસ વાપરવાનું જે તેમાં છે તે અમારું લખેલું નહોત તથા ધર્મ વિરૂદ્ધ

હોત તો અમે તે પુસ્તકનો ફેલાવો કરને નહીં- પણ તેની હળવર નકલો પંચ વર્ષમાં ખપી ગઈ ત્યાર પછી બીજી આજ્ઞા છાપી **વકીલ** તમે કહો છો કે સંસ્કારવિધિ સંવત ૧૯૩૩ માં છપાવેલીના પૃષ્ઠ ૧૧ માં માંસ ખાવાનું મેં લખ્યું છે. હો આ સંસ્કાર વિધિ એમાં કયું જગ્યા છે? **દયાનંદ** આ તો બીજી આજ્ઞાની છપાવેલી છે. એમાં એ વાત નથી? **વકીલ** એમાં કેમ નથી? **દયાનંદ** સત્યાર્થની જેમ એમાં પણ મેં બીજી આજ્ઞામાં ફેરફાર કર્યો છે. **વકીલ** કોઈ કહે છે કે જાપખાનાવાળાએ એ વાત પોતાના તરફથી દાખલ કરી છે. **દયાનંદ** એ કદી બનવા જોગ નથી તેના કારણે ઉપર દર્શાવી આવ્યો છું. જાપતાં કોઈ અચરની બૂલ આવે તથા એક બે લીટી મફલ-તથી રહી જય એ બનવા યોગ્ય છે પણ પ્રેસવાળા તરફથી બે ચાર લીટી વધી જય એ અસંભવિત છે.

પ્રતિવાદીના વકીલનો મુધારો. પ્રથમ આજ્ઞા અને દ્વિતીય આજ્ઞામાં માત્ર માંસ વિષયનોજ ફેરફાર તમે કર્યો છે? **દયાનંદ** ધણી બાબતો મેં ફેરવી કાઢી છે. તેમ માંસ વિષય પણ ફેરવ્યો છે. જે કોઈ માણસ પ્રથમ આજ્ઞા તથા દ્વિતીય આજ્ઞાના સત્યાર્થને જુએ તો તે કદી કહેશે નહિ કે આ બન્ને એકજ પુસ્તક છે. x **વકીલ** એવો ફેરફાર કરવાનું કારણ? **દયાનંદ** જેવો દેશ તેવો વેશ પ્રથમ આજ્ઞા વખત મારા ગોઠ્યા તથા મારા માનનારા જુદા હતા અને દ્વિતીય વખત કેટલાક શેઠ શાહુકારો બીજા જુદા હતા એટલે તેમ કરવું જોઈએ **વકીલ** તો હિંસા વિષે હવે

x એ વિષે “આપો સમાજની પોલ” ઉર્દુ ભાગ ૩ નામાં આર્મસમાજ તરફથી બ્રહ્મા દેશમાં ઉપદેશ કરતાં પડિત જગદીમાં પ્રશાદ વરમાં તે નવા મુસલમાન બબડુલ અજમે ધણું ઉમદા લખાણ કર્યું છે. પણ અહિંસા કે છપાયું નહીં. ગુ. મે.

આપનો શો મત છે? દયાનંદ જેવો પ્રથમ હતો તેવોજ છે. અને તે મત ખુલ્લો નહીં પણ ઇશારાથી દ્વિતીય આકૃતિમાં જણાવ્યો પશુ છે. અને તેને મોક્ષની ગુલામ મોહમ્મદ સમજી પશુ ગયા છે. અને તેથી મને “સત્યાર્થ પ્રકાશનું ખંડન” માં કેટલીક વાતો સાંભળવી પડી છે. તેમ આર્યાસમાજની જે પાર્ટીમાની માંસ પાર્ટી પણ મારી મતજબને સમજી ગઈ છે જેથી તેઓ માંસ ખાય છે એટલુંજ નહીં પણ માંસ ખાવા વિષે ઉપદેશ કરે છે અને એ વિષયમાં ચોપડીઓ બહાર પાડે છે, હવે તે ઇશારા આ છે.

જે કામ કરવું ગુનોહ તે કામ કરાવવું પણ ગુનોહ છે એ ખુલ્લું છે. તો સત્યાર્થ પ્રકાશ પૃષ્ઠ ૨૫૫ માં માંસ ખવરાવવાનું લખી માંસાહારનો મેં ઇશારો કર્યો છે. વળી સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૪૩૦ માં મેં જોતોને કહ્યું છે. “પીડા દીધા વિના કાઈ જીવનો કિચિત પણ નિર્વાહ થઈ શકતો નથી” વળી સત્યાર્થ પૃષ્ઠ ૨૪૦, ૨૪૩માં મેં લખ્યું છે. કે જાડ પાનમાં માણસોનો જીવ અવતારથી ગયો છે. તો ત્યારે પીડા આપવી અજતની કરી ઇશ્વરે વગર પીડા આપે અમારો યુગ્મરો રાખ્યો નથી અને જાડ પાન ખાઈ રહ્યા છીએ તો એ ઇશારાથી માંસ ખાવું સિદ્ધ થાય છે. વળી સત્ય. પૃષ્ઠ ૪૩૪ માં મેં પાણીમાં કીડા માન્યા કર્યા છે. અને માઇક્રોસ કોપ (મિક્રોસ્કોપ વંચ) તથા બાઇસ કોપથી જણાય છે કે તે કીડાને હાથ પગ વગેરે પાંચ ઇંદ્રિયા પશુ છે. અને એ પ્રાણીઓને મારવું તો અજતનું છે, તે વગર છુટકો નથી અને એવાં ઉત્પન્ન કરવામાં ઇશ્વરની કૃપામાં ફેર પડતો નથી, તો બીજા પશુઓને મારવાનો કુક્રમ આપવામાં તેની કૃપામાં ફેર પડે નહીં. વળી પ્રથમની આકૃતિની વેળા જે મનુ સ્મૃતિ છપાયેલી હતી તેજ હાલમાં પણ અન્યેક ભાષામાં છે. અને તેના અન્યથા આચમામાં માંસ બેઠલું પશુ હત્યા થયું હોવાથી લખેલાં છે. છતાં મેં તે

સ્મૃતિને બીજી આકૃતિમાં પણ આધાર લેવાં લાયકે ગણી છે એટલુંજ નહીં પણ ધણા શ્લેષો તે સ્મૃતિના મેં વાપર્યા છે. આથી પણ મેં ઇશારો કર્યો છે કે તેમાં જે માંસ ખાવાનું છે તે કાયદાસર છે, નહીં તો હું તે સ્મૃતિને વાપરતેજ નહીં એટલુંજ નહીં પણ જેમ બીજા પુસ્તકોની નિન્દા કરી તેમ તેની પણ હું કરતે વળી પ્રથમ આકૃતિના પૃષ્ઠ ૩૦૨માં લખ્યું છે કે જે કાંઈ પણ માંસ નહીં ખાય તો પશુ પક્ષીઓ વગેરે એટલાં વધે કે જેટલાં છે તેથી હજાર ગણા થાય. ફરી ઇનસાનોને મારવા લાગે અને ખેતરમાં અનાજ થાય નહીં! એટલે હત્યા કરવામાં બીજા લાભની સાથે હાનિકારક પશુને દૂર કરવાનો લાભ પણ છે, એજ વાતને બીજી આકૃતિ (પૃષ્ઠ ૨૫૫)માં હાનિકારક પશુને મેં મારવાનું લખ્યું છે. વળી સુવાવડીને ખાવા માટે સસરેનના પુસ્તકનો બીજી આકૃતિમાં લવાયો કર્યો છે, તે પુસ્તકમાં માંસ ખાવાનું છે તેથી પણ ઇશારો કર્યો છે. ‘વકીલ’ ગાય ઉતમ કે માણસ ઉતમ? દયાનંદ માણસ ઉતમ. એજ માટે તે અમારે તાબેદાર છે અને તેથીજ એનું દુધ ધી માણસ લે છે એના બચ્ચાં બળદને ખેતીમાં ગાડામાં વાપરે છે. તેથીજ મેં માણસને મારે એને મારવાનું લખ્યું છે ‘વકીલ’ તો ગાયની ખાતર માણસનો વધ કરવા નીકળે તે કેવા? ‘દયાનંદ’ અજુસમજ અને અજ્ઞાની છે. ‘વકીલ’ તમે પોતે કમગેદ ભાખ્ય પૃષ્ઠ ૨૧૪૯, ૨૧૫૧ માં રૂમ મં. ૧ સ. ૧૨૧ મં. ૯, ૧૦ માં તથા તેના ભાવર્થમાં ગાય મારનારને મારવાનું લખ્યું છે તે શા માટે લખ્યું? ‘દયાનંદ’ સ્વરાજ્યના લોભમાં મારેથી

આથી તમે સમજી શકોશો કે ગાય પાલવું જેમ લાભકારક છે તેમ તેને મારવું પણ લાભકારક છે એટલુંજ નહીં પણ દુધ ધી અને મુત્રની ખાતર પાલવ કરતાં અનાજને માટે મારવું વધુ અજતનું છે શુ. મેં

આ કામમાં ગયું છે અને મને કંઈ જાન રહ્યું નહીં. 'વકીલ' તમે સત્યાર્થમાં નિયોગ.

કેરત નિયોગની શરૂ પૂછી દમે કેસ ધણી લાગે કયો છે માટે હવે પૂછવાનો કુકમ નહીં. આ ઉપરથી વકીલે કેસ બંધ કરીધો. વકીલોની તકરારનો વખત નિમાયો. પણ સુરતના કેટલાક વકીલોની ટેવ પ્રમાણે વાદોના વકીલ હાજર થયો નહીં. અને પ્રતિવાદીનો વકીલ એમ કહીને રૂ. ૧૦૦ માંગવા લાગ્યો કે માટે એક ખૂનીના કેસમાં જનું છે માટે હું મારા સો રૂપીઆ ખોટા કરી આવું નહીં. આથી બંને પક્ષ આવા દરાવ ઉપર આવ્યા કે કોરટ જેકરે તે ખરું તકરાર કરના નથી.

ન્યાયાધીશનો ચુકાદો.

દયારામ ચેલાભાઈએ આ કોરટમાં એવી મતવળની ક્યાદ કરી કે પ્રતિવાદી અગત્યના રહીમભાઈ પશુ હત્યા કરે છે તથા ભાપણમાં હિન્દુઓના શાસ્ત્રોનું નામ લઈ હિન્દુઓને પશુ હત્યા કરવાનું તથા માંસાહાર કરવાનું કહે છે જેથી અમારું દિલ દુઃખે છે. તે ઉપર લંગાણથી તપાસ કરતાં ખુદ વાદીની જગ્યાનીથી તથા તેના સઘળા સાક્ષીઓની જગ્યાનીથી જણાયું કે પશુ હત્યા હિન્દુઓના શાસ્ત્રમાં છે. અને તે સાક્ષી ના. ૧લો તથા ૪થો વધુ એમ પણ જણાવે છે કે કુરઆનમાં પણ ગોઠત્યા માંસાહાર છે. આ ઉપરથી નિશ્ચય થાય છે કે પ્રતિવાદીએ કંઈ યુનોહ કયો નથી. વળી પ્રતિવાદીએ વજર જરૂરના બે સાક્ષીઓ રજુ કર્યા જેઓ બંને ઘણા મોટા ધર્મગુરુ છે. તેઓ પણ પોતાની જગ્યાનીમાં ખુલ્લું કહે છે કે હિન્દુ ધર્મમાં માંસ ખાવાનું છે. તથા બચાવ ના બીજા સાક્ષીના પુસ્તક સત્યાર્થ પ્રકાશથી સિદ્ધ થાય છે કે મુસલમાની ધર્મમાં પણ માંસ ખાવાનું છે. સુધારામાં સાક્ષીઓ જણાવે છે કે હિન્દુ ધર્મમાં માંસ ખાવાનું છે પણ હમે જાનતા નથી. એથી પ્રતિવાદીને જરાએ નુકસાન નથી મરણ કે તેઓ નહીં માને એ તેઓની

ખુશી પણ તેથી પ્રતિવાદીએ તમારા શાસ્ત્ર વિરૂદ્ધ થું કયું? તેણે તો પોતાના કુરાન તથા તમારા શાસ્ત્ર પ્રમાણે ભાપણ કીધું. અને ન્યારે એ સાક્ષીઓ પોતાના ધર્મના પુસ્તકોને નહીં માને તો ફરી તેઓ હિન્દુ ક્યાં રહ્યા. આ સઘળા વાતોને ધ્યાનમાં લઈ હું પ્રતિવાદીને ઘણા માન સાથે છોડી દઉં છું. આવા મોટા પ્રતિવાદી વિદ્વાનને નકામા તકલીફ આપી તેના બદલામાં રૂ. ૧૦૦ એક સો નુકસાનીના વાદી પાસેથી પ્રતિવાદીને અપાઈ છું.

આજુ કેસમાં નિયોગ વિષે જે અગત્યનું પડ્યું તે વિષે ખાસ વિવેચન કરવા આ જગ્યાએ મને અગત્યનું જણાયું છે. તે એ કે સુરપના કેટલાક વિદ્વાનોના મત છે કે માણસની ઉત્પત્તિ ધીમે ધીમે થઈ છે. હજારો વર્ષના સુધારાથી હાલનું માણસ સુધરીને થયું છે. શરૂ પેદાજેશમાં તે જનવર સરખાં હતાં. ફરી ધીમે ધીમે સુધરતાં ગયાં. ધીમે ધીમે સુધારનાર નીકળ્યાં એટલું જ નહીં. પણ ધરવીન જેવાઓનો તો મતજ આ છે કે માણસની ઉત્પત્તિ જીવજંતુ આમાંથી થઈ પશુઓમાંથી થઈ છે. તો થઈ શકે છે કે મનુજના પહેલાં દેરાની જેમ એક બીજાની મા બહેન વાપરતા હોય અને જેમ પશુમાં એ રિવાજ છે તેવો રીવાજ રહ્યો હોય ફરી મનુના વખતમાં સુધારો થઈ વંશ નષ્ટ થવાને વખતે જરૂરને માટે એક બાગકની ઉત્પત્તિ માટે એ નિયોગ રહ્યો (મનુ ૬, ૬૦) જેમકે સાક્ષી ના. ૧ની જગ્યાનીથી જણાય છે. અને એટલાને પણ હવાનીયનનું કામ તથા સાધુઓ આગળ નિન્દાપુકત ગણાવું. (મનુ ૬: ૬૬, ૬૮) જેમકે સાક્ષી ના. ૪ની જગ્યાનીથી જણાય છે. અને

આ વાત ખ્રીસ્તી, યાહુદી, તથા કરસાની ધર્મ વિરૂદ્ધ છે. આ ત્રણે ધર્મ માને છે કે પ્રથમ માણસ આદમ છે અને તે પૈગમ્બર હતા એટલે સુધારનાર માર્ગ બતાવનાર સર્વથીજ છે અને સર્વથીજ પણ સર્વથીજ છે. જુ. મો.

હરી તે નિયોગ તદ્દન મટી ગયો હતો. આ કેસ સિવાય મેં કદી નિયોગનું નામ પણ સાંભળ્યું નહોતું, તે દયાનંદજીના ખાસ ઉપદેશથી શરૂ થયો છે. હવે જો એનો પ્રચાર થયો તો યુરોપનો સુધરેલો દેશ હાલ વ્યભિચારને લીધે બગડેલો ગણાય છે, તેમાં ફરેશ દેશ એવો દુરદશામાં આવી પડ્યો છે કે લોકો પરણવાને પસંદ કરતા નથી અને બહાર ફરવું સામાન્ય થઈ ગયું છે તે પ્રમાણે હિન્દુસ્તાનમાં બગાડો વધશે એવી ધાસ્તી છે. એટલુંજ નહીં પણ તેથી વધારે બગાડો ફેલાશે. કારણ કે સુરૂપમાં તો વિવાહ કર્યા પછી એક તરફના બંધનમાં રહેવું પડે છે. પણ આ નિયોગ તો પરણેલાઓને વધારે સપડાવે છે, માટે એને અટકાવવાની ધણીજ જરૂર છે, હું એ

નિયોગને વ્યભિચાર માનું છું. પણ મારે અફસોસ સાથે કહેવું પડે છે કે ઇંગ્લેન્ડ સરકારના કાયદા બાંધનારી સભામાં બે મોટા ધર્માધ્યક્ષો હતાં છતાં તેઓએ એવા વ્યભિચાર માટે કોઈ રોકાણ કે યુનોહ મણ્યો નથી, જેથી દરેક જગ્યા વેશ્યાઓના વધારો થતો જાય છે. એ કારણથી હું નિયોગ કરનારને પીનલોક પ્રમાણે યુનોહનાર ડેરવી શકતો નથી, અગરજો માફ અંતઃકરણ તેને યુનાહનું કામ જાણે છે. પણ હિન્દુઓના આગેવાનોને ભલામણ કરું છું કે તેઓ પોત પોતાની માતામાં બંદોબસ્ત કરી કરી એ બુંડા કામનો પ્રચાર અટકાવે. અને એ વિષે હું વડી સરકાર ઉપર સખાણુ કરીશ. તા. ૧૭મી જુન સને ૧૯૦૬.

એસ. પી. જેકબ (બાકુબ)

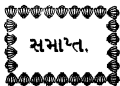
છવટમાં ખાદેમે ઇસ્લામ મોહમ્મદ હુસૈન ની મદદાર દીની બાઇઓ સામે એટલી અરજ છે કે આપણું ગુજરાત દેશમાં આર્યો તરફથી જે જે ચોપડીઓ અથવા પુસ્તકો કે હેન્ડબુક્સો નિકળે તેને મહેરબાની કરી દમારા ઉપર પોસ્ટની મારફતે મોકલવા મહેરબાની કરશે કારણ કે આર્યો જે કામ કરવાના તેને તેઓ જનતા સુધી રહેરના ઉજ્જમાઓથી છુપાવવાની કોશિશ કરે છે. આજે તેઓના બધા સખાણોના જવાબો કમલગ ૨૮ વર્ષથી રહેરવાળા મીલાના ગુલામ મોહમ્મદ સાહેબ (૨૬) કુતોબખાના સદિકીયહવાળા જેવણે પુસ્તકનારૂપે કે ચોપડીનારૂપે બહાર પાડેલા છે તેનો જવાબ હજુ સુધી તેઓથી થયો નથી એટલુંજ નહીં પણ તે પુસ્તકોને મૈલાનાએ ઇંગ્લેન્ડમાં કરાવી હિન્દુસ્તાન તથા પંજાબમાં પણ હજારો આર્યોમાં વહેંચાવી હતી પણ કોઈએ તેનો જવાબ આપ્યો નથી અને ઇન્સાલ્લાહ હજુ પણ અપાશે નહીં.

ખુદ પાકનો લાખ લાખ શુકર છે કે તેણે પ્રધાર્મિઓના ખંડનો વિષે જે જે સગવડો અને કમતી હતી તે પણ પુરી કરાવી આપી છે. પણ તે સગવડોને તેની જગ્યા કામમાં લેવાની તોફાંક મારા ભાઇઓ વિષે તે માલેકધીજ આહું છું. વસસલાતો અલનન્યી.

લી૦ મોહમ્મદ હુસૈન

મેનેજર મદ્રેસા મોહમ્મદીયા અરબિયા.

રાંદેર જી. ગુરત.

બહિર ખખર.

“તોહફાલુ હિંદ” નામનું પુસ્તક તેના તરજુમે ગુજરાતી ભાષામાં ચાલુ ૫૦ રતલી રાશલ બેલેઝ વ્યાઃ પેચી ૨૮૮ પૃષ્ઠમાં આજ્ઞિત બીજી છપાયો છે. એમાં કરતાએ માત્ર હિંદુ ધર્મ તથા દરેકામી ધર્મનો મુકાબલો કરી બતાવ્યો હતો પણ ભાષાંતર કરનારે નોટમાં ખ્રીસ્તી ધર્મનો તથા આર્ય સમાજવ્યાખ્યાનોનો પણ મુકાબલો કરી બતાવ્યો છે એમાં માત્ર મુકાબલોજ છે એમ નહિ પણ મુસલમાની ધર્મમાં ખુદાને કેમ માનવા, તથા શીરસ્તાઓને કેમ માનવા ? પેગમ્બરોને કેમ માનવા ? કીતાબોને કેમ માનવી ? હત્ય. તથા પાંચે બીનાએ દરિયામનું વર્ણન છે. ટુંકાશુથી નીકાલ, તલાક, હરામ, હલાલ, સલામ, પારકા ધર્મવાળાને નેહોતરું કરવું વગેરે પણ છે. પાદરીઓનાં ચોપાનિયાઓમાં દરેકામના અંદર ઉપર જે તેઓએ ધુળ ઉઠાવી છે, તેના ઉત્તર આપી ને ધુળ તેઓના પર પાડી છે. અને લગભગ બધી શંકાઓના જવાબ એમાં છે દાખલા તરીકે કુરઆનની ફસાહત ઉપર શંકા તે બેબલથી લેવાયતું, કુરાનમાં આ-માને કાલક કદ નથી, તેમાં જનતમા ખાવાપીવાનું લખેલું છે. અંદર ફાટવાના અમકાર ઉપર શંકા, જેલાર ઉપર શંકા, એકથી વધુ સ્ત્રીઓ સાથે નીકાલ કરવા ઉપર શંકા, તલાકપર શંકા, દત્તકપુત્ર લેવું (૨૬) પાતાની સ્ત્રીને મુકા દીધા પછી હજરત મોહમ્મદ (સલ) સાહેબે નેહીની સાથે નીકાલ દીધા ને ઉપર શંકા, દહીસો પર પાંચ શંકા, મોરજ ઉપર શંકા, નમાઝ પર શંકા, મેનખરે શંકા, જકાતપર શંકા વગેરે. પારસીઓનાં પુરતોશથી દજરત મોહમ્મદ માટેના ભવિષ્યવાનપણની સાબતી જત્વાન તથા નોટમાં આપ્યાઓનું ખંડન પણ ઘણું વધાર્યું છે. બીજી વ્યાખ્યાની પ્રતાવના ખાસ વેદના બચ્નમાં જેવા કાલક છે. કીમત રૂ. ૩. પોસ્ટ જુદું.

“કજીહાલેલ હાલ” નામનું પુસ્તક કે જે મોહતી રહમતુલ્લાહ મોહામ્મદ મકકા સાહેબનું અરબીમાં રચેલું છે તેના તરજુમે ગુજરાતી ભાષામાં કરી બેલેઝ ૫૦ રતલી કાગળ ઉપર વ્યાઃ પેચી પૃષ્ઠ ૫૦૦ ઉપર છપાવ્યા છે. એ આખી જગતના પાદરીઓને અડિત કરતાં છે. એવર કારણથી અરબી, તુરકી, ફ્રેચ ભાષામાં ધણીવાર છપાયું છે. એમાં એક રૂતાવના છે અખ્યાસ છે. પ્રસ્તાવનામાં કેટલીક જાણુવાનંત જાણના કબી પાદરી કાનકરની મીઠનુજ કક્કના કેટલાક ફકરાઓનો જવાબ છે. પહેલા અખ્યાસમાં બાઇબલનું વર્ણન છે તથા તેની બલેની, ખોટારાની સાબેતી છે. બીજા અખ્યાસમાં બાઇબલનાં ફેરકાં થવાનો સિદ્ધાંત તથા પાદરીઓના ધોકાઓનો ઉત્તર છે. ત્રીજામાં નાસેખ મનસખનું વર્ણન છે, ચોથામાં ત્રીરેવનું (તસલીસનું) ખોટાં બાઇબલથી તથા અઢલી દાખલાઓથી છે. અને ત્રીરેવ વિશે તેઓના લીધેલા આધરોનો ઉત્તર પણ છે. પાંચમામાં કુરઆનનું કલામુલ્લાહ થવું સિદ્ધ કરી કુરઆન ઉપર તેઓની પ્રાધિકી શંકાઓનો ઉત્તર છે. તથા એની સાથે દહીસોનો કેટલાક ફાલ તથા ને વિપેની શંકાઓનો ઉત્તર પણ છે. છઠ્ઠામાં હજરત મોહમ્મદ (સલ) સાહેબની પેગમ્બરીની સાબતી છે, અને એની વચ્ચે બીજી ઘણી જાણનો સમાવલો છે. દજરતની નુજુવવન ધણી સારી રીતે તેઓની બાઇબલથી પણ સાબેત કરવામાં આવી છે, કી રૂ. ૩-૦-૦ પોસ્ટ જુદું.

સત્યાર્થ પ્રકાશનું ખંડન કી. રૂ. ૧૧ અને ઈકેજી કી. રૂ. ૧૧ એમાં આપ્યાઓનો રૂ છે. ધણું ખડું તેઓના માનેલા પુરતોશથી અને ખાસ દયાનંદના પુરતોશથી દયાનંદીઓનું ખંડન છે, એને પ્રગટ થવાને ૧૪ વર્ષ થયાં હજુ કોઇએ જવાબ આપ્યો નથી.

લી૦ અબ્દુર રહીમ બિન મોતાના ગુલામ મોહમ્મદ હાજી હાફેજ સદિક.

મેનેજર કુતોજખાના સાહેબીરપલ મુ. રહેર, જી. મુરત.

